

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

Curs 2022/23

LA MARASTRA de Víctor Català

Adaptació i Direcció
ANNA CASAS i VALLÈS

**DIMECRES 14 DE
JUNY
a 2/4 de 9 del
vespre**

Coordina
els clubs de
Llegir el Teatre
Magda Bosc

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

Figueres Cultura

Biblioteques
Diputació de Girona

Biblioteques
Públiques
de Catalunya

Anna Casas i Vallès

Nascuda a Barcelona l'11 de Novembre del 1963.

Des de fa vint anys viu a l'Escala (Alt Empordà)

La dansa de la vida o el bagul de dansa

Fa forces anys i d'ençà conèixer-nos, les ganes de compartir amb vosaltres la singularitat i la trajectòria professional de l'Anna se'n feu imperiosa. Tot es trobar el moment i aquest moment ha arribat!

Així! Un pessic de dansa, recordant l'Anna, la seva trajectòria vital.

He cregut adient i didàctic dedicar un petit espai d'aquesta guia de lectura a l'Anna Casas i Vallès, una dona jove d'entusiasme, captivadora en el tracte i rica en el recorregut d'arreu del món amb el compromís de la promoció, el disseny, confecció i la recreació a dins d'àmbit de les Arts Escèniques.

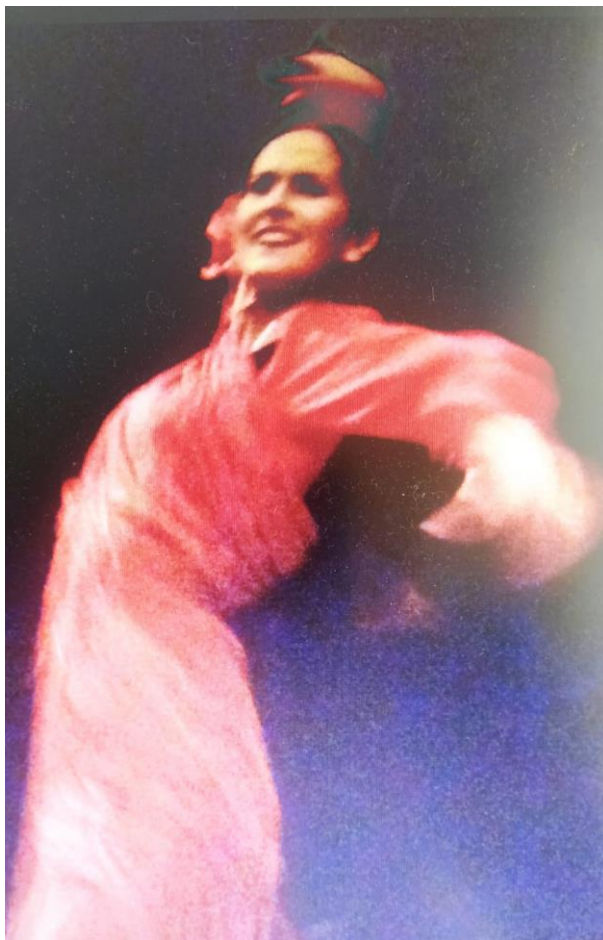
Avui un petit bri del viatge-escènic fet per ella, com actora als millors escenaris del món i amb les companyies internacionals... ballant, interpretant, dirigint, gestionant, i creixent artísticament.

L'Anna, com les fulles de l'era, una lleu silueta impregnada de mim del vent amb segell propi

Quan s'inicia el teu vincle amb la dansa?

Quan tenia deu anys. Una amiga de l'escola anava a classes de dansa a *Studio Isadora*. Cada dia fèiem juntes els deures a casa seva i a corre cuita sortíem disparades per arribar a l'*Studio*.

Jo només l'acompanyava, per mi era impensable que pogués assistir a classes de dansa. Durant un curs sencer asseguda a terra en un racó de la sala i absolutament fascinada, vaig observar dia rere dia totes les classes.

Ho recordo com un somni increïble! Mai no havia sentit tocar un piano en viu. Descobrir l'harmonia dels moviments acompanyats per la música, veure com els cossos es dibuixaven en l'espai amb ritme, quan anomenaven els noms dels passos en francès...Tot aquell món màgic i desconegut per mi va resultar colpidor, una barreja entre disciplina i creativitat molt potent. Ja de ben petita vaig sentir que tenir vocació artística era per mi el camí on podia respirar lliurement.

A quines escoles vas anar? Magda, com molt bé saps, la dansa és una carrera de fons i de constant aprenentatge, raó per la qual la llista de professors i escoles és molt àmplia. Parlaré d'*Studio Isadora* a Barcelona on vaig començar. No va ser només una escola de dansa, va ser una escola de vida, de valors, de disciplina, de grans amistats, de lluites. Una escola on l'art es respirava amb majúscules. Una escola que porto al cor.

Als 17 anys vaig anar a *Urdang Academy* a Londres, aquest fet va significar un salt a la professionalitat, se m'obria un nou món, modern i extremadament creatiu que em va permetre endinsar-me a fons en

totes les Arts escèniques, a banda de comprendre la dificultat que implica ser estranger en un país que no és el teu.

Anys més tard, formo part de *l'Escola del Ballet Nacional de Cuba i del Ballet Español de la Habana*. És a l'Habana on vaig descobrir com la riquesa del mestissatge d'una forta disciplina com la soviètica amb la desbordant creativitat cubana podien conviure aportant valor a la dansa.

Més endavant a *Kalashetra School* a Madràs em va fascinar per la mirada holística i espiritual de la dansa hindú.

Cada experiència m'ha fet comprendre la immensitat de la dansa com expressió artística i de vida. Moviment és vida!.

Quins professors o professores recordes amb afecte i perquè?

De la **Berta Vallribera** vaig rebre l'amor per la dansa i les Arts escèniques, però també la disciplina, el valor del treball i que la millor forma de superar la por era treballant durament amb confiança.

De **l'Enric Castan** vaig aprendre com es pot compartir l'energia amb molta generositat. **El Franco di Francesco Antonio** em va transmetre com la poesia del moviment pot arribar a ser transformadora.

L'Ambika Busch a Madràs va ser una mostra de dignitat, senzillesa i devoció per la dansa.

La teva família va veure amb bons ulls que decidissis embarcar-te en una carrera com aquesta? Vares tenir recolzament?

Francament, ni bons ni dolents. Jo he estat la petita de 6 germans sense mare, i amb prou feina el pare podia amb tots. Quan va assabentar-se que feia un any que acudia a l'escola de dansa, es va sorprendre tant que va sortir disparat a parlar amb el director del col·legi on estudiava i en comprovar que anava bé d'estudis no es va enfadar, però si em va fer entendre que no ho podia assumir. En aquella època jo era bastant viva i amb **la Francina Vallribera**, la mare de la Berta teníem preparat un pla B, podia fer d'ajudant de secretaria de l'escola a canvi de rebre les classes gratuïtament. I així va ser. Vaig ser molt afortunada. La Francina era una dona extraordinària, em va mig adoptar com a una filla. Jo passava moltes hores a casa dels **Vallribera** i a *l'Studio*, i això em va permetre conèixer a grans personalitats del món artístic. En complir els catorze anys i com a mostra de profund agraïment vaig treballar gratuïtament com assistent a les classes de dansa fins que vaig marxar a estudiar a Londres a 17 anys.

A quina edat i a on comença la teva tasca com a ballarina professional? Als 17 anys al *Teatre Victòria de Barcelona* amb el musical *"El Diluvio que viene"* dels **Germans Riba**. Aquell primer contacte amb el teatre em va impactar, jo era la més jove d'una companyia de més de 30 persones. La coreògrafa era anglesa i el nivell era molt alt. Va ser la meva primera audició. En acabar el contracte vaig decidir que volia aprendre més i no vaig parar fins a tenir les maletes preparades per la propera aventura, que va ser Londres.

Ens podries explicar a grans trets, la teva trajectòria, les gires que vas fer? Tornant de dos cursos de formació a Londres, l'any 1983 em vaig presentar a l'audició de *l'Òpera Evita* per la gira a llatinoamericana. Vàrem actuar a nou països durant sis mesos coneixent teatres, costums... amb dues actuacions diàries, sis dies a la setmana amb classes i assajos entremig. Magda, i diuen que els artistes no fem res!..(rialles)

De tornada a Barcelona vaig treballar amb diverses produccions d'òpera al *Gran Teatre del Liceu de Barcelona*, al *Teatre Arriaga de Bilbao*, a *l'Òpera de Montpèllier*, al *Théâtre des Champs -Elysées de París*, a *l'Opera Sferisterio de Macerata*, al *Centro Cultural de Belém*, etc.. al mateix temps alternava actuacions a la TV de Catalunya i Televisió espanyola. Després vàrem muntar un petit grup de Cambra, Arsis amb el qual vàrem actuar per Europa i en diversos festivals de Chateaufallon, Kuopio, Mèxic Houston, etc. Al 92 vaig formar part de l'equip coreogràfic dels *Jocs Paralímpics de Barcelona 92* i també em van contractar com ballarina solista en l'espectacle de *Cloenda dels Jocs Olímpics dirigit per als Comediants en el rol de la Lluna*. T'explico una anècdota molt divertida que em va passar:

Per situar-te...: Et podràs imaginar que el dia de la Cloenda de les olimpíades tothom estava histèric, recordo a tot l'equip de regidors donant avisos, ordres i crits als centenars de persones que treballaven plegats. Aquell dia, el cap de regidoria em va venir a buscar al camerino i acompanyar pels passadissos de l'Estadi fins a arribar a la porta Nord, que era on havia de sortir volant. Jo anava sentint: La Lluna, que ve la Lluna, la Lluna es troba a..., la Lluna a mig camí de l'Estadi, la Lluna, la Lluna, més Lluna! Tot era Lluna i molts nervis!. En arribar, em col·locaren l'artefacte amb el qual havia estat assajant setmana rere setmana, sempre portant un petit ganivet enganxat a la malla per seguretat. Tot d'una va començar a sonar l'orquestra dirigida pel **Joan Albert Amargós**, la Lluna es va enlairar i em vaig trobar pels aires volant per sobre de l'Estadi

Olímpic ballant emocionadíssima a ritme de la Simfonia, només veia flaixos de càmeres!, em van dir que hi havia unes 25.000 persones, realment molt impressionant.

Durant les anteriors setmanes d'assaigs quan s'acabava la música, tranquil·lament dues persones em baixaven estirant una llarguíssima corda, i en arribar a terra em treien l'arnès i s'emportaven el globus, però per el dia de la Cloenda les ordres eren diferents: dues persones em baixarien com sempre i tres persones agafarien el

globus el tallarien amb un ganivet i un d'ells em trauria l'arnès i serenament me'n aniria caminant per la porta Sud de l'Estadi. Tot i l'impacte del moment, el meu cap estava perfectament ensinistrat a les ordres rebudes.

L'Anna quasi tocant la lluna!

Després d'aquell vol màgic on jo ja no sabia on era ni qui era (rialles) i un cop finalitzada la música, vaig sentir una gran estrebada i que em baixaven com un llamp. Ja amb els peus a terra, no sé d'on van sortir sobtadament més de 20 persones!, se'm tiraren a sobre, tallaren el globus, i tot d'una vaig caure a terra amb l'infortuni que el globus se'm va enredar per tot el cos. De cop

començo a rodolar i a terroritzada i cridant Socors! Auxili! Socors!!! Mentre escolto com l'Heli del globus em canvia la veu i el Socors! Auxili!!, es transformen en un so agut com de soprano Socoooooorrrrsss!!!!. A l'escoltar-me i amb els nervis m'agafa un atac de riure histèric mentre continuo rodolant i ofegant-me. Tot d'una m'empenyen per la rampa de la porta Sud. Tothom m'abandona i continuo rodolant tota sola, donant-me patacades a banda i banda , cridant, rient , plorant i ofegant-me alhora, sense poder deslliurar-me de l'enrenou del globus. No sé quants minuts vaig

passar espatarrada a terra en aquell estat de shock cridant Socooooorrrrrs!! fins que va arribar la meua salvadora, la **Cristina Hoyos** que acabava d'actuar : *Ay la pobresilla! pero niña que hase?, si parese una cucaraxa aplastà.* (rialles i emocions). En acabar la gent em felicitava i jo només pensava Déu meu!, si sabéssiu que "La Lluna " ha estat a punt de morir! (rialles)

Anys més tard m'instal·lo a Cuba i treballo com a ballarina i coreògrafa convidada del *Ballet Español de la Habana* al *Gran Teatro de la Habana* amb actuacions constants per l'illa i gires per llatinoamericà. El llistat d'esdeveniments i aventures és interminable, potser algun dia hauria d'escriure-les....

De tornada a Barcelona presentem amb l'historiador **Carlos Murias** la conferència-espectacle "*Carmen Tórtola Valencia*" al *Chateau de Lourmarin*. Aquesta serà l'espurna del futur espectacle creat el 2001 "*Tórtola Valencia*" Producció del *Gran Teatre del Liceu*, *Teatro Real* de Madrid y *Teatro La Maestranza* de Sevilla dirigit per **Xavier Albertí**.

La Tórtola Valencia
Interpretada per l'Anna

El vàrem estrenar als tres teatres on es va produir, i entre d'altres a Palerm, a l'Habana i a 12 ciutats de Colòmbia. Les d'anècdotes d'aquesta gira són divertidíssimes, de fet algunes d'elles es poden escoltar al programa "*Els grans oblidats*" dedicat a *Tórtola*

València de la cadena *SER Catalunya*, narrades pel **Xavier Albertí** amb molta gràcia. Altament recomanables aquestes entrevistes, són un pou de coneixements i saviesa. Magda, hem tingut el privilegi durant molts anys de compartir la formació al TNC del projecte *Llegir el Teatre* de la mà de **l'Albert Arribas** i sota la direcció d'en **Xavier Albertí** i sempre hem comentat com n'érem d'afortunades! Un equip amb majúscules! Amb la seva generositat i coneixements ens van mostrar una nova mirada rica i amplia vers la cultura. És sens dubte l'equip que necessitem per una companyia Nacional de Teatre Català. Aquí ho deixo...

El 1999 formo parella amb **Jean Charles Gil** per la Gala d'estrelles celebrada a *l'Òpera de Marsella*, més tard i d'aquesta trobada naixerà l'espectacle "*Nati te quiero*" amb actuacions a França.

El 2002 sóc coreògrafa de *l'òpera de "l'Orfeo"* de Monteverdi al *Liceu de Barcelona* i al *Teatro Real de Madrid* producció **Savall/Defló**. Premi de la crítica 2001 i també de la producció al *Teatro Colón* de Buenos Aires.

A partir d'aquí i arran del naixement dels nostres fills m'instal·lo a l'Escala i inicialment enfoco la professió a la Coreografia, l'Assistència de Direcció, als Concerts de castanyoles, etc. i a poc a poc canalitzo el treball amb nens, joves i adults. Dirigeixo i creo els espectacles per als Casals artístics d'estiu per nens i joves a l'Escala, condueixo el Grup de Llegir el Teatre a la Biblioteca, treballo en els programes de Pictoescriptura formant a mestres en l'àmbit de les Arts escèniques i impartint tallers a diferents escoles públiques de Barcelona i Girona, participo en recitals de poesia, creo espectacles per joves, faig les rutes de la Víctor Català, etc..

Perquè després d'un recorregut fructífer com a ballarina i coreògrafa decideixes apartar-te dels escenaris? Suposo que el fet de se mare va fer que dediquessis les teves hores als teus fills, no sé... ens pots explicar una mica? Vaig estar voltant molts anys i des de molt joveneta, enllestint projectes com ballarina, coreògrafa, concertista de castanyoles, assistent de direcció, directora, gestora cultural, regidora i sempre amb molta dedicació i passió. He viscut en el meu element i això m'ha proporcionat molta felicitat, però també he conegut països, persones, costums, formes de vida. La dansa i les arts escèniques han estat el mitjà de formació per aprendre a viure. La meva autèntica inquietud ha estat sempre crear i aprendre. Imagino que el fet de no pertànyer a un lloc fix durant tants anys i de cop tornar a l'Escala on havíem estiuejat de petits, retrobar-me amb l'Alberto, el pare dels nostres fills i el fet de

voler crear una família junts em va posar davant un nou repte. Sentia que havia viscut una vida plena, viva, rica en experiències i ara m'endinsava en un nou món, desconegut però a la vegada fascinant amb els nostres fills. Vaig entendre que ja no em tocava ballar amb la meua vida sinó "ballar-la" junts donant el millor de mi mateixa. Tornes a ser fràgil, tornen les inseguretats, però et sents viu i t'adones que encara queda molt camí, potser és també una forma d'entendre que no has arribat al límit, obrir la ment i acceptar amb curiositat i humilitat que sempre hi ha més per explorar, aprendre i compartir.

Magda , Moltíssimes gràcies per la tasca engrescadora que dia a dia fas amb tant entusiasme i rigorositat, i especialment avui per la generositat d'aquesta entrevista, compartir-la ha estat un Regal!

L'Anna com sempre amable i després , tant en l'escenari com en el borbolleig de la vida; el goig del compàs i el ritme bellugadís i dúctil que ens ofereix la seva devoció artística.

Efervescència i passió per tot allò que és Art.

Anna!,

volem continuar, anys i anys, a ritmes de cançons d'aniversari al redós del teu alè artístic, ple de colors, honest i genuí, de tons propis, mestratge cabdal i necessari en les arts escèniques.

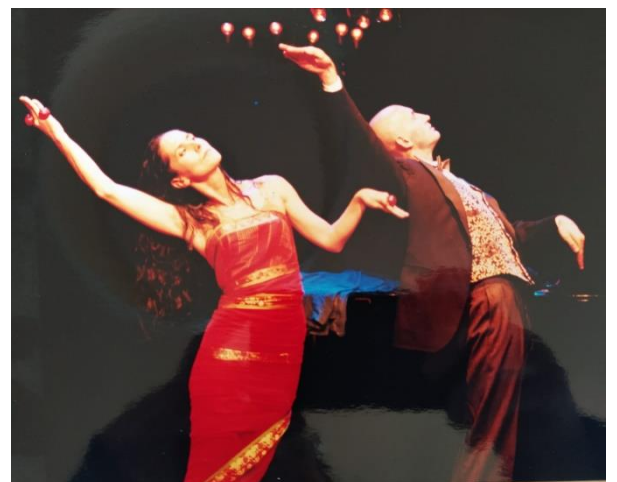
A veure si els coneixeu?

"Tórtola Valencia"

"Nati te quiero"
amb **Jean Charles Gil**

Amb **Carlos Murias**

La Marastra de Víctor del Català

(Ràdio Teatre)

La Marastra, és un drama inèdit en tres actes, original de Víctor Català, datat l'any 1895.

Adaptació i Direcció:

Anna Casas

Els actors i actrius que hi intervenen, per ordre d'aparició són:

Cristina Cantal, Abel Font, Ada Moncunill, Isabel Busquets, Margarita Vidal, Ramon Casares, Pep Targa i Núria Martí.

L'adaptació d'aquesta peça teatral va ser enregistrada, per primera vegada, al pati de l'Alfolí de la Sal - Museu de l'Escala, on es conserva el fons documental de Víctor Català -Caterina Albert, el diumenge 22 de maig de 2022-.

En aquesta ocasió i com a cloenda del Curs de Llegir el Teatre, el Dimecres 14 de juny a 2/4 de 9 del vespre, els companys i les companyes de Llegir el Teatre de l'Escala i Radio l'Escala, han accedit a acompanyar-nos i oferir-nos en viu i en directe *La Marastra* de la Víctor Català a la Sala d'actes de La Biblioteca de Figueres.

Caterina Albert i Paradís (Víctor Català)

(Neix a l'Escala l'11 de Setembre de 1869 i mort a l'Escala el 27 de Gener de 1966).

“Crec elemental advocar per la independència de l'art.

Gràcies a aquesta independència he pogut ser fidel a la meva vocació, que tothom hauria volgut intervenir”

“El filtre de la paraula humana obra tan poderosament el sentit dels homes que, quan s'estronca, aquests se'n senten angoixosament enyoradissos”

“Si jo he fet una petita cosa ha estat gràcies a què els meus pares em van deixar amb tota llibertat, no em varen lligar mai, si els hi feia una pregunta, me la contestaven”

